

Prvá nedeľa pôstna B

21. február 21

Mk 1, 12 – 15

Milé sestry a bratia v Kristovi

V stredu sme popolcovou stredou vstúpili do pôstneho obdobia. Čo nám obdobie pôstu chce povedať, prečo sa postíme? Tradičná odpoveď hovorí, že pôstom dávame najavo svoj rešpekt pred Bohom, uznávame zvrchovanú moc Boha nad našim životom. Pôst nás učí odriekaniu, učí nás chápať život nielen ako samoobsluhu príjemností, ale prijímať v živote aj to horšie. Kresťanstvo (podobne ako iné náboženstvá) zdôrazňuje význam pôstu, ale úkon pôstu je len začiatok obnovy nášho života, skutočného pokánia. Pôst nemá byť samoúčelný, postenie samotné nás automaticky neprivedie k duchovnej dokonalosti. Ak nášmu sebazapieraniu chýba hlbší duch, ak len hromadíme vonkajšie pôstne úkony – potom samotné odriekanie nás len bude zvädzať k akémusi duchovnému „kulturizmu“ - k duchovnému sebauspokojeniu.

Dnešné texty, omšové čítania nás chcú naopak priviesť k hlbšiemu chápaniu pôstu. Starozákonný text o Noemovi predstavuje symbolické rozprávanie ako Boh zachránil Noema pred vodou potopy - pre jeho spravodlivosť. Boh dáva Noemovi (a v ňom aj ostatným ľuďom a ostatnému stvoreniu) šancu nového začiatku. Noemova príprava korába mala byť symbolickou výzvou (aj keď neúspešnou) pre jeho súčasníkov – aby aj oni robili nápravu. Aj to je jeden z momentov kresťanského pôstu: cesta pokánia – ak sa na ňu podujmeme - môže aj iných povzbudiť k zmene života, k pokánia.

Je zaujímavé všimnúť si, že Cirkev text o Noemovi spomenie aj pri vyvrcholení pôstu – pri slávení Veľkonočnej liturgie, pri svätení vody krstu. Noe totiž stojí v rade symbolických postáv: Adam – Noe – Abrahám, ktorá vrcholí Kristom. Voda krstu (podobne ako symbolicky voda potopy) naznačuje obnovu života pred Bohom, čo pripomína aj dnešné druhé čítanie – z Listu apoštola Petra. Krst znamená novú, druhú identitu človeka naznačenú novým menom, ktoré dostávame pri krste. Krst predstavuje symbolické „utopenie“ starého človeka vo vode krstu – na druhej strane sa ale snažíme „Adama“, to ľudské v nás s Kristom očistiť, povýšiť. Aj Ježiša Krista apoštol Pavol viackrát označil za nového Adama.

Ak Noe a Abrahám boli dôstojnými obnoviteľmi cesty, začatej pri stvorení, Ježiš predstavuje jej vyvrcholenie. Ukazuje nám zrodu poznania nielen s Bohom, ale zároveň so životom, so skutkom. Jeho reč o Bohu sa stala skutkom. Je výzvou aj pre nás. Aby sme sa aj my obnovovali „Adama“, to ľudské v nás: nie cez reči, hovorenie, ale cez skutok, ktorým je náš život. Aby sme sa snažili úprimne vidieť samých seba – takých, akí naozaj sme: bez prikrášlenia sa, bez oddiaľovania momentu pravdy, ktorý nás má priviesť k skutočnému poznaniu seba. Súčasná doba nám k tomu poskytuje šancu. Aby plynutie nášho života neznamenal len starnutie, ale aj obnovu, nové hľadanie.

Cestu k obnove života nám v dnešnom evanjeliu ukazuje Ježiš samotný. Jeho pobyt v púšti (teda nielen telesné postenie sa) nás učí koncentrovať sa na to dôležité – na život samotný, nebáť sa zbaviť toho, čo nás rozptyľuje. Je to cesta, ktorú môžeme nazvať aj cestou meditácie, cestou cvičenia samého seba. Nech nás neodradí, že na tejto ceste môžeme stretnúť aj pokúšanie. (Kde inde ho máme stretnúť, ak nie tam, kde ide skutočne o život?) Tam, kde človek je úprimný sám k sebe, tam je

nablízku nielen to božie, tam je nutné konfrontovať sa aj so zlom, s diablom. Pretože iná cesta k jeho prekonaniu nejestvuje, len ho musíme najprv uvidieť vo svojom vlastnom vnútri.

Pôstne obdobie nás nechce cvičiť len telesne. Umožňuje nám vidieť samých seba v ostrejšom svetle, novými očami. Preto, aby sme slávením Veľkej noci mohli skutočne obnoviť svoj život.

Viliam Arbet